

УДК: 349.231; 351.82; 631.1:351, 35.075:005.591.6
 УКПП
 № держреєстрації 0118U100146
 Інв. № ()

Міністерство освіти і науки України

Національний університет біоресурсів і природокористування
 України
 (НУБіП України)

03041, м. Київ-41, вул. Героїв оборони, 15
 тел. (044) 527-81-54

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник науково-дослідної частини,
 д-р с.-г. наук

 В. Стченашко

підпис

(дата)

Автор:

В.В. Олійник, керівник НДР, професор кафедри публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності д. держ. упр., доцент

ЗВІТ ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ І МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ
 ПРОЦЕСІВ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

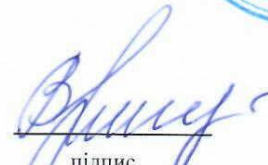
(проміжний)

Директор ННІ
 неперервної освіти і туризму
 (д.е.н.)

 підпис
 21.11.2020 р.
 МП

О.В. Ковальова

Керівник науково-дослідної
 роботи (професор кафедри
 публічного управління
 та менеджменту
 інноваційної діяльності,
 д. держ. упр.)

 підпис
 21.11.2020 р.

В.В. Олійник

2020

ВИКОНАВЦІ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

№	Прізвище, ініціали	Науковий ступінь, вчене звання	Посада в темі
1.	Олійник В.В.	д.держ.упр, доцент	керівник НДР
2.	Грищенко І.М.	д.держ.упр, доцент	виконавець на громадських засадах
3.	Витвицька О.Д.	д.е.н., професор	виконавець на громадських засадах
4.	Приліпко С.М.	д.держ.упр, доцент	виконавець на громадських засадах
5.	Ковальова О.В.	д.е.н., с.н.с.	виконавець на громадських засадах
6.	Гришова І.Ю.	д.е.н., с.н.с.	виконавець на громадських засадах
7.	Скрипниченко В.А.	к.е.н., доцент	виконавець на громадських засадах
8.	Стретович О.А.	к.е.н., доцент	виконавець на громадських засадах
9.	Янчевський Р.В.	к.е.н., доцент	виконавець на громадських засадах
10.	Обиход К.В.	асистент, технічний секретар	виконавець на громадських засадах
11.	Горбата Л.П.	аспірант	виконавець на громадських засадах
12.	Гребенюк Б.О.	аспірант	виконавець на громадських засадах
13.	Мухін В.М.	аспірант	виконавець на громадських засадах
14.	Павловська А.О.	аспірант	виконавець на громадських засадах
15.	Федорова А.М.	аспірант	виконавець на громадських засадах
16.	Корощенко М.М.	аспірант	виконавець на громадських засадах
17.	Лактіонова О.О.	аспірант	виконавець на громадських засадах
18.	Малков М.В.	аспірант	виконавець на громадських засадах
19.	Валов О.В.	аспірант	виконавець на громадських засадах

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 45 с., 31 джерело.

АГРАРНА СФЕРА, ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ, ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ, ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ, ІННОВАЦІЯ, МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ, СФЕРА СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ, СОЦІОГУМАНІТАРНА СФЕРА.

Об'єкт дослідження – інноваційні процеси у сфері публічного управління.

Мета роботи – наукове обґрунтування теоретичних засад і механізмів реалізації інноваційних процесів в публічному управлінні та вироблення науково-практичних рекомендацій щодо їх імплементації.

Методи дослідження – теоретичні методи: порівняльного аналізу, узагальнення, абстрагування, термінологічного аналізу.

Звіт про науково-дослідну роботу містить розділи:

1. Теоретичні засади та практичні аспекти забезпечення сталого розвитку в Україні. У розділі узагальнено теоретичні та практичні аспекти забезпечення сталого розвитку в нашій державі. Викладено характеристику наукових результатів дисертаційних досліджень з питань реалізації інноваційних процесів у публічному /державному управлінні та інших галузях (економіці, освіті) в контексті забезпечення сталого розвитку.

Розкрито проблеми в організації діяльності місцевої влади, зокрема правові та організаційні прогалини у наданні повноважень місцевим органам державної влади та місцевого самоврядування у сферах інфраструктури, освіти, охорони здоров'я, земельних відносин тощо. Викладено характеристику наукових результатів дисертаційних досліджень з питань реалізації інноваційних процесів у публічному /державному управлінні та інших галузях (економіці, освіті).

1. Апробація результатів наукового дослідження. Розділ містить інформацію щодо участі виконавців у різноманітних науково-практичних конференціях всеукраїнського та міжнародного рівнів.

2. Перелік наукових та навчально-методичних праць, виданих виконавцями НДР. Наведено список опублікованих та підготовлених до видання наукових та методичних праць виконавців НДР.

ЗМІСТ

Вступ	6
1. Теоретичні засади та практичні аспекти забезпечення сталого розвитку в Україні	9
2. Апробація результатів наукового дослідження.....	21
3. Перелік наукових та навчально-методичних праць, виданих виконавцями НДР.....	26
Висновки	39
Перелік джерел	42

Вступ

Відповідно до рекомендацій щорічної міжнародної науково-практичної конференції Україна 2030: Публічне управління для сталого розвитку «Упровадження в Україні глобальних цілей сталого розвитку передбачає виконання до 2030 р. 86 завдань із застосуванням 172 показників моніторингу і серед інших ресурсів потребує належного правового регулювання, передусім на законодавчому рівні» [21].

Належне правове регулювання виконання завдань з метою досягнення глобальних Цілей сталого розвитку в Україні потребує:

– налагодження неконфліктних, стабільних взаємовідносин між основними суб'єктами нормотворчості – Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України, оскільки будь-яка реформа чи ініціатива щодо вдосконалення правового регулювання Президента України чи Кабінету Міністрів України потребує законодавчої підтримки парламенту;

– стабільності та прогнозованості правового регулювання в питанні запобігання корупції та боротьби з нею;

– упровадження етичної чутливості бюрократії та громадян, що сприятиме зниженню рівня корупції і врегулюванню конфлікту інтересів у системі публічної влади; – формування правової основи соціального партнерства як на місцевому, так і на глобальному рівні (йдеться про партнерство між різними верствами населення, між владою, бізнесом і громадянами, між окремими країнами, міжнародними угрупованнями, асоціаціями, організаціями як міждержавними (міжурядовими), так і недержавними (неурядовими);

– створення законодавчої бази для впорядкування нормотворчої діяльності органів влади шляхом прийняття Закону України «Про нормативно-правові акти» [21].

В останні роки в Україні запроваджені реформи (адміністративна, державної служби, медична, освітня, децентралізації влади та багато інших), які актуалізували завдання створення та впровадження в усі сфери діяльності інновацій та інноваційних процесів, що оформилося у виробленні державної

інноваційної політики України, яка, на думку вітчизняних вчених, являє собою сукупність правових, політичних, економічних, соціальних, інформаційних, освітніх, організаційних та інших заходів, здійснюваних органами державної влади України і органами місцевого самоврядування для реалізації цілей і принципів в області інноваційного розвитку [2; 6].

Питання сутності та особливостей інновацій, інноваційного розвитку організації, установ і підприємств, організації інноваційних процесів, змісту управлінських інновацій стали предметом наукового дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених, зокрема: Ю. Бажала, Дж. Біркіншоу, П. Друкера, Т. Дудара, М. Дяченко, С. Ілляшенка, В. Захарченка, О. Карлінської, А. Латкіна, В. Мельниченка, М. Дж. Мола, О. Молчанової, Г. Плешу, А. Пригожина, Л. Прокопишина, О. Суріна, О. Мармази, І. Федулової, Г. Хеймела, Н. Чухрай, О. Юркан, Б. Санто, М. Портера, К. Фрімена та інших.

Дослідження цих науковців розкривають поняття та проблеми управління інноваційною діяльністю, підходи до класифікації інновацій, особливості процесу їх реалізації, значення управлінських інновацій для ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

Незважаючи на наявність великої кількості досліджень щодо проблеми розробки та впровадження інновацій в різних сферах, у т.ч. і в публічному управлінні, з оглядом на сучасні реформи та суспільні виклики невирішеними на сьогодні є питання, пов'язані з теоретичними засадами та практичними аспектами забезпечення сталого розвитку в Україні.

Зазначене вище обумовлює актуальність і важливість як в теоретичному, так і в прикладному контекстах ініціативної науково-дослідної теми: "Теоретичні засади та механізми реалізації інноваційних процесів в публічному управлінні".

Метою науково-дослідної роботи є наукове обґрунтування теоретичних засад і механізмів реалізації інноваційних процесів в публічному управлінні та вироблення науково-практичних рекомендацій щодо їх імплементації.

Галузями застосування отриманих наукових результатів є сільське господарство, публічне управління та адміністрування, економічні науки.

Досліджувана тема НДР є першою науково-дослідною роботою, що здійснюється в НУБіП України.

1. Теоретичні засади та практичні аспекти забезпечення сталого розвитку в Україні

Глобальні цілі сталого розвитку, затверджені у 2015 р. на саміті Організації Об'єднаних націй (далі – ООН), сьогодні є основою формування національних стратегій багатьох держав. Для практичної реалізації концепції сталого розвитку необхідним є застосування ефективних та організаційно злагоджених механізмів, методів, моделей та системи заходів, розроблення належного нормативно-правового інструментарію. Забезпечення сталого розвитку держави через застосування механізмів державного регулювання спрямоване на стимулювання створення високого економічного потенціалу, підвищення життєвих стандартів, збереження довкілля, територіальної рівності. Основна мета уряду – досягнення, збереження та проектування на майбутнє гармонійності економічної, соціальної та екологічної складових, які створять умови для сталого розвитку держави, її територій. Україна ратифікувала основні міжнародні документи, що забезпечують досягнення цілей і побудову системи державного регулювання для досягнення сталого розвитку держави. Основоположними документами, за допомогою яких в Україні запроваджуються принципи сталого розвитку, є: “Концепція сталого розвитку населених пунктів”, “Стратегія сталого розвитку “Україна-2020” (далі – Стратегія “Україна-2020”), “Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2020 року” та інші. Відповідно до зазначених документів, мають бути розроблені механізми реалізації цілей сталого розвитку. Побудову механізмів державного регулювання (методів, важелів, інструментів, форм) варто здійснювати, враховуючи альтернативи розвитку держави, передумови досягнення поставлених цілей сталого розвитку, систему цінностей та орієнтирів, новітні функції та інструменти регулювання. Обґрунтування методології державного регулювання сталого розвитку потребує удосконалення нормативно-правового, інституційного, організаційного, фінансового (економічного) та інформаційно-комунікаційного забезпечення задля збалансованості економічної, соціальної, екологічної складових. Необхідним є пошук нових методів та інструментів

регулювання й окреслення напрямів їх практичного застосування в Україні. Потребує удосконалення і система оцінювання ефективності заходів державного регулювання у майбутньому, що суттєво актуалізує тематику дисертаційного дослідження” [21].

З-поміж зарубіжних науковців, які були основоположниками концепції сталого розвитку у світовому масштабі, можна виділити таких, як: Г. Брундтланд, Г. Дейлі, М. Кітінг, Д. Медоус, Б. Річардсон, Р. Солоу. Зазначена наукова проблема з часом набула пріоритетності в дослідженнях у галузі державного управління та соціально-економічних розвідках. Ґрунтовними є праці вітчизняних учених щодо визначення та розуміння сутності сталого розвитку, його складових, зокрема: Н. Андрєєвої, І. Бистрякова, О. Білоруса, Б. Буркинського, Л. Дідківської, В. Геєця, З. Герасимчука, Б. Данилишина, М. Згуровського, В. Кравціва, Л. Мельника, А. Мокія, П. Надолішнього, М. Пашкевич, В. Потапенка, Д. Стеценка, В. Трегобчука, Є. Хлобистова та інших. У дослідженні особливостей державного регулювання, державного управління та стратегічного управління варто виокремити праці таких зарубіжних дослідників, як: І. Ансофф, Е. Ведунг, Д. Веймер, Е. Вайнінг, Б. Кросбі та інших. В українській науці питання державного управління, його трансформацій досліджували теоретики: В. Авер'янов, О. Амосов, Г. Атаманчук, В. Бакуменко, Т. Безверхнюк, О. Васильєва, В. Голубь, В. Гошовська, А. Дегтяр, Г. Дмитренко, І. Дробот, Т. Іванова, О. Карпенко, В. Князєв, В. Куйбіда, Т. Лукіна, В. Малиновський, В. Мамонова, О. Мордвінов, Н. Нижник, О. Оболенський, Г. Одінцева, О. Петроє, І. Розпутенко, С. Серьогін та інші. У дослідженні аспектів державної політики для досягнення цілей сталого розвитку варто виділити праці: А. Балашова, О. Бобровської, Є. Борщука, О. Іваницької, Л. Івашової, Ю. Королюка, М. Миколайчука, О. Осауленка, О. Руденко, С. Сороки, В. Толуб'яка. Окремим аспектам оцінювання ефективності державного управління, державного регулювання приділено увагу в наукових працях: І. Артим, М. Лесечка, А. Чемериса та інших.

Проте, попри значну увагу теоретиків до концепції сталого розвитку, залишається очевидною недостатня розробленість теоретико-методологічних засад і практичних аспектів удосконалення державного регулювання сталого розвитку України, а практична значущість проблематики зумовила актуальність дослідження.

“З огляду на довгостроковість процесу сталого розвитку та його сутність має відбутися трансформація механізмів публічного управління з чітким підпорядкуванням досягненню ЦСР. Водночас з метою забезпечення ефективного формування та реалізації національної політики з досягнення ЦСР мають відбутися й відповідні трансформації способів реалізації механізмів публічного управління як таких, що перебувають у процесі змін та розвитку, відповідно до основних принципів діалектики і з урахуванням тенденцій розвитку суспільства та публічного управління як в окремо взятій країні, так і у світі в цілому. Під трансформацією механізмів публічного управління в контексті Цілей сталого розвитку слід розуміти зміну форми та змісту відповідних управлінських впливів публічного сектору в особі органів державної влади та органів місцевого самоврядування на приватний сектор, а саме на громадян, громадські об’єднання, бізнес з метою досягнення Цілей сталого розвитку та у спосіб, що їм відповідає” [21].

Для успішного функціонування системи публічного управління в Україні необхідно:

- формувати та реалізовувати дієву державну політику в ключових сферах життєдіяльності суспільства;
- забезпечити контроль за якістю надання адміністративних послуг;
- забезпечити достойний рівень добробуту та соціального захисту громадян;
- урахувати світові тенденції розвитку системи публічного управління [21, с. 53].

З’ясовано, що поява і трансформація концепції сталого розвитку пов’язана із: глобальними проблемами у світі (необхідністю попередження та захисту

людства від природних, біологічних, політичних, економічних, екологічних та соціальних загроз); необхідністю підвищення якості життя, залученням різних груп населення до реалізації політики; забезпечення балансу розвитку територій, гендерної рівності та прав меншин і соціальної відповідальності. Установлено, що офіційне утвердження концепції сталого розвитку відбулося із прийняттям міжнародних нормативно-правових документів, зокрема звіту Всесвітньої комісії ООН з навколишнього середовища і розвитку (1987 р.), підсумкових документів конференції ООН з проблем навколишнього середовища і розвитку в Ріо-де-Жанейро (1992 р.), Декларації Тисячоліття (2000 р.), Йоганнесбурзької декларації зі сталого розвитку (2002 р.), заключного документа конференції ООН Ріо +20 “Майбутнє, якого ми прагнемо” (2012 р.), 17-ти Глобальних цілей сталого розвитку до 2030 р., затверджених на Саміті ООН з питань сталого розвитку в Нью-Йорку (2015 р.). Аналізуючи наукові дослідження з питань сталого розвитку, виявлено, що домінують декілька ключових підходів до трактування сутності “сталого розвитку”: регулятивно-дерегулятивний, згідно з яким сталий розвиток позиціонується як баланс на межі формування ринкових механізмів (зокрема – саморегулювання) та державного регулювання екологізації та економічних процесів (О. Завгородня); інноваційний (динамічний) – сталий розвиток трактується з точки зору необхідності застосування інноваційних змін задля забезпечення збалансованого розвитку та як руху, змін для досягнення чітко окреслених завдань (А. Сен, Р. Солоу); націлений на економічне зростання на основі балансу інтересів (Р. Констанза, К. Фольке, Р. Солоу, Д. Бромлі; сконцентрований на соціальній (суспільній) складовій – збалансований розвиток для задоволення і сучасних потреб суспільства, і майбутніх, створення якісних умов життя, які не впливають на людину негативно (Г. Брундтланд); зосереджений на екологічній та енергетичній безпеці – трактується, як розвиток, що досягається оптимальним управлінням енергетичним та природноресурсним потенціалом системи і за допомогою стійкого балансу чинних енергетичної та економічної систем держави (О. Шубравська, О. Котикова); територіально-регіональний – сталий розвиток

тракується з позиції досягнення рівноваги не лише між складовими, але й між окремими територіями, акцент робиться на розвитку окремих регіонів та територій (О. Безуглий); організаційно-суб'єктний підхід – тлумачиться з точки зору регулювання та розвитку інституцій, суб'єктів та організаційних структур, що безпосередньо впливають на досягнення сталого розвитку (Б. Данилишин); системний, відповідно до якого сталий розвиток позиціонується як збалансований розвиток на основі соціоеколого-економічних систем і передбачає трансформацію інституцій та досягнення інноваційного прогресу” [2, с. 9-10].

Цілі сталого розвитку, представлені в Національній доповіді “Цілі сталого розвитку: Україна” утворили систему взаємоузгоджених управлінських заходів за соціальними, економічними, природоохоронними вимірами, спрямовану на формування суспільних відносин на засадах довіри, солідарності, безпечного та сталого розвитку.

Ми ж у своєму дослідженні звернемо увагу на безпекову – корупційну складову сталого розвитку.

Зарубіжний досвід свідчить, що успіх та сталий розвиток держави залежить від підтримання балансу між цілями економічного зростання, зменшення соціальної нерівності, конкурентоспроможністю бізнесу, збереженням навколишнього середовища і відношенням населення країни до проявів корупції. Це пояснюється тим, що передумовами досягнення всіх без виключення цілей сталого розвитку є якісне управління, викорінення корупції та суспільна підтримка. Національна ціль сталого розвитку “Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях” передбачає і скорочення масштабів корупції. Варто відмітити, що складається враження, що масштаби корупції в Україні не зменшуються і ніхто з нею не бореться, тобто є пряма загроза недосягнення цілей сталого розвитку України. Аналіз свідчить, що просування є. Найбільш правдивим показником прийнято вважати Індекс

сприйняття корупції (далі – ІСК), який оцінює корупцію лише в державному секторі та розраховується міжнародною організацією Transparency International на підставі досліджень авторитетних міжнародних установ і дослідницьких центрів. Ключовим показником ІСК є кількість балів. Мінімальна оцінка (0 балів) означає, що корупція фактично підміняє собою державу, максимальна (100 балів) свідчить, що корупція майже відсутня в житті суспільства. Україна за 2019 рік набрала 30 балів і посідає 126 місце серед 180 досліджуваних країн. Найближчі сусідні до України держави мають такі показники: Польща – 58 балів; Словаччина – 50 балів; Білорусь – 45 балів; Росія – 28 балів. Аналіз показників, за якими досліджували рівень корупції в Україні вказує, що найбільш критично сприймається, те що люди/компанії зіткнулися з хабарництвом чи іншими корупційними практиками ведення бізнесу, від отримання великих контрактів до повсякденної роботи. Як вказує в своєму звіті Transparency International, «з початку 2017-го в Україні фактично відбувалося згортання процесу реформ і боротьби з корупцією. Влада дедалі активніше намагалася обмежити незалежність антикорупційних органів, затягувала запуск Вищого антикорупційного суду, створювала штучні законодавчі обмеження, створила політичну заангажованість НАЗК, провальну судову реформу, неохоче дослухалася до порад громадянського суспільства та міжнародних партнерів, а подекуди й активно протидіяла їм. За останні роки Україна проігнорувала більшість рекомендацій “Transparency International” [19;31].

Статистика корупції часто викликає сумніви, але наявні дані дозволяють припустити, що вона значно впливає на економічну, соціальну, політичну сфери діяльності в Україні. Останнім часом багато інституцій спрямовують значні ресурси і енергію на боротьбу з корупцією, при цьому, доки, видимих результатів протидії поширенню корупційних проявів і зменшення їх числа непомітно. Рівень корупції залишається високим, терпимість населення до проявів корупції низькою.

Серед науковців та фахівців не сформовано спільне бачення швидкого та ефективного подолання корупції в Україні, проте, політичний курс, визначений

Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, яка підтримана та схвалена в жовтні 2019 р. Верховною Радою України як всеохоплюючий дороговказ життєдіяльності України до 2025 р., що передбачає пріоритетні цілі уряду та критерії їх досягнення для того, щоб громадяни України «жили довше, безпечніше, заможніше та щасливіше» [6, с. 35] є цілком прийнятним, зокрема, для боротьби з проявами корупції.

Слід зазначити, що корупція в державному секторі є симптомом неефективного управління на рівні країни. Грищенко І. М. у своїх дослідженнях вказує, «що успіх та сталий розвиток держави залежить від підтримання балансу між цілями економічного зростання, зменшення соціальної нерівності, конкурентоспроможністю бізнесу, збереженням навколишнього середовища і відношенням населення країни до проявів корупції. Це пояснюється тим, що передумовами досягнення всіх без виключення цілей сталого розвитку є якісне управління, викорінення корупції та суспільна підтримка» [7, с. 21].

Управління визначається тут як традиції та інститути, за допомогою яких реалізуються владні повноваження в конкретній країні, включаючи процес відбору, моніторингу та заміни урядів, здатність уряду ефективно формулювати і проводити розумну політику, а також ступінь поваги громадян і держави до тих інститутів, які регулюють економічні і соціальні взаємодії між ними. Корупція не проявляється в якійсь одній формі; насправді вона може приймати принаймні три загальні форми [6].

Мала адміністративна або бюрократична корупція являє собою ізольовані угоди окремих державних посадових осіб, які зловживають своїми повноваженнями, наприклад, вимагаючи хабара, відволікаючи державні кошти або отримуючи винагороди у відповідь на особисту прихильність. Подібні дії часто називаються малою корупцією, навіть якщо в них задіяний в цілому значний обсяг державних ресурсів.

Велика корупція – злодійство або неналежне використання великих обсягів державних ресурсів державними чиновниками (як правило,

представниками політичної або адміністративної еліти або пов'язаними з нею особами) становлять велику корупцію.

Узурпація влади / “торгівля впливом”. Таємна змова представників приватного сектора з публічними службовцями або політиками з метою отримання взаємної особистої вигоди називається узурпацією влади. Це означає, що приватний сектор “узурпує” законодавчий, виконавчий і судовий апарат у своїх інтересах. Узурпація влади співіснує з традиційним (і протилежним) поглядом на корупцію, згідно з яким державні чиновники вимагають кошти у приватного сектора або іншим чином використовують його в своїх особистих цілях.

Корупція також має характерні особливості в різних країнах; тому підходи, що передбачають використання загальних заходів політики та інструментів (тобто універсальні підходи) щодо країн, в яких акти корупції і якість управління істотно розрізняються, ймовірно, приречені на невдачу. Необхідно розуміти місцеві умови, які спонукають до корупції або дозволяють учасникам державного та приватного секторів бути корумпованими [7; 17].

Якщо корупція має безпосереднє відношення до управління, а управління – до здійснення державної влади, то для успіху зусиль і стійкості результатів боротьби з корупцією необхідно сильне керівництво і зацікавленість країн.

У країнах з високим рівнем корупції населення практично не визнає поняття про те, що завдання держави – піднятися вище приватних інтересів для захисту більш широких суспільних інтересів. “Клієнтелізм” – тобто орієнтація державних посадових осіб на обслуговування певних груп клієнтів, пов'язаних з ними етнічними, географічними та іншими відносинами, – формує суспільний “ландшафт” і створює умови, сприятливі для корупції. Межа між державним і приватним розмита, тому зловживання на посадах в органах публічної влади з метою особистої вигоди є звичайним явищем.

Проведений аналіз особистісних потреб, які формують поведінку лідера і впливають на його діяльність, довів, що для належної роботи системи місцевого самоврядування громадянам доцільно аналізувати поведінку потенційних

кандидатів для роботи в системі місцевого самоврядування, звертаючи особливу увагу на орієнтацію цих людей на три основні потреби: на досягнення, відношення до влади і потребу бути з людьми [29, с. 154].

Наступним фактором, який сприяє корупції і водночас виступає її наслідком, є слабо вкорінені принципи верховенства закону. Корупція в державному секторі процвітає там, де закони діють вибірково і де механізм правозастосування часто використовується як засіб переслідування приватних інтересів, а не захисту державних. Одна з поширених ознак порушення принципу верховенства закону в країнах з високим рівнем корупції – поліція, яка порушує закони, а не забезпечує їх дотримання. Незалежність правосуддя – основа верховенства закону – як правило, також істотно обмежена в країнах з високим рівнем корупції.

Неефективність інститутів, покликаних забезпечувати підзвітність. У країнах з відносно низьким рівнем корупції в державному секторі зазвичай існують сильні інститути підзвітності, які контролюють зловживання владою з боку державних чиновників. Ці інститути або створені самою державою (наприклад, генеральні аудитори, органи правосуддя, законодавча влада), або формуються поза офіційними державними структурами (наприклад, засоби масової інформації та організовані цивільні групи). У країнах з високим рівнем корупції інститути підзвітності мають значні недоліки.

Слабка прихильність національних лідерів до справи боротьби з корупцією. Широко поширена корупція зберігається в державному секторі, якщо влада країни не бажає або не здатна рішуче протидіяти їй. У країнах, де корупція в державному секторі поширена надзвичайно широко, є підстави підозрювати, що вона зачіпає вищі рівні влади, і багато посадових осіб не мають стимулів боротися з нею.

Отже, наші дослідження вказують, що в Україні, яка, згідно моделі умовного поділу країн та три великі категорії за масштабами поширення корупції відноситься до країн з “високим” рівнем корупції та “низькою” якістю управління доцільно застосовувати узагальнений позитивний міжнародний

досвід протидії корупційним явищам. До механізмів та інструментів протидії та боротьби з корупцією віднесено: залучення громадян до управління; запровадження стандартів надання послуг; забезпечення точної та повної інформації про діяльність органів публічної влади; лібералізація торгівлі і фінансів; залучення до заходів з протидії корупції всіх зацікавлених сторін.

В подальшому доцільно досліджувати та запроваджувати нову соціальну поведінку громадян, спрямовану на високу нетерпимість до корупції та формувати ідеологію успішної держави без корупціонерів.

Також у нашому дослідженні вважаємо за доцільне виокремити пріоритетні напрями і шляхи забезпечення інформаційної відкритості в органах публічної влади, а саме:

- виокремити та узагальнити основні напрями діяльності органів публічної влади для забезпечення їх інформаційної відкритості;
- проаналізувати особливості кожного з пріоритетних напрямів;
- окреслити основні шляхи та визначити проблемні аспекти щодо забезпечення інформаційної відкритості органів публічної влади.

Ведення управлінської діяльності викликає потребу у функціонуванні численних інформаційних потоків, що створюються в інформаційних процесах. Узагальнивши їх в цілому, для аналізу можна поділити на дві категорії:

- внутрішні, тобто інформаційні відносини в межах органу публічної влади;
- зовнішні, що позначають інформаційні потоки та зв'язки, які встановлюються поза межами органу публічної влади для отримання необхідних для її функціонування відомостей.

Закон України “Про інформацію” визначає інформацію органів публічної влади одним із основних об’єктів інформаційних взаємовідносин у суспільстві та державі (ст. 21), а обов’язок цих органів інформувати про свою діяльність і прийняті рішення як гарантію права на інформацію (ст. 10).

Оскільки право на доступ до інформації закріплено у Конституції України та відповідних законах, то наявні правові межі дають змогу громадянам скористатися таким правом і отримувати інформацію у повному обсязі.

Система концепцій, методів і засобів, що призначені для забезпечення користувачів інформацією, є складником інформаційного забезпечення органів публічної влади. Інформацію тут варто розглядати як певну сукупність різнопланових повідомлень, відомостей, даних про відповідні явища, процеси, відносини тощо. Ці дані відіграють в управлінні важливу роль, коли вони зібрані, перетворені на придатну для використання форму і систематизовані.

Основними якостями належного демократичного врядування визнаються відкритість та прозорість. Зокрема, 12 принципів належного врядування Ради Європи, закріплені у “Європейській стратегії інновацій та належного врядування на місцевому рівні” [19], визначають вирішальними для належного демократичного врядування саме принципи “відкритого уряду”.

Обов’язковим елементом відкритого урядування є доступ до інформації, ще відомий як право на інформацію. Свобода доступу до інформації надає громадянам законні підстави вимагати від влади повну інформацію, яку належить оприлюднювати. Якщо, звичайно, інформація не підпадає під вимоги спеціального винятку, визначеного законом. Чимало держав або територій мають положення про доступ до інформації у своїх національних або федеральних законах чи чинних постановах [19].

Право громадян на інформацію було визнано міжнародними деклараціями, включно зі статтею 19 Загальної декларації прав людини, та міжнародними правозахисними трибуналами. Конвенція Ради Європи про доступ до офіційних документів визначає низку стандартів, які регулюють право на доступ до офіційних документів, включно з винятками, процедурами запиту, процедурами звинувачення та розгляду [23].

Нормативно-правове забезпечення є важливою і необхідною умовою впровадження в життя відкритості органів публічної влади. В цьому плані, прийнятий за основу у 2004 році Закон України “Про інформаційну відкритість органів державної влади та вищих посадових осіб України”, визначав умови та порядок забезпечення інформаційної відкритості в питаннях діяльності органів публічної влади [20]. Цей Закон поширювався на відносини, пов’язані з наданням

органами публічної влади відомостей про себе та свою діяльність громадянам України та юридичним особам і регулював питання щодо обов'язкового оприлюднення інформації про органи публічної влади.

Таким чином, інформаційна відкритість органів публічної влади полягає у створенні для громадян та юридичних осіб України можливості вільно отримувати інформацію про ці органи та їх посадових осіб в обсягах та в порядку, встановлених законодавством. Інформація, що оприлюднюється, має бути правдивою, повною і точною, реально відображати факти, що зазначені у запиті, станом на відповідну дату або за відповідний період часу.

Основною підставою для ефективності публічної влади, сформованої демократичним шляхом, є відкритість. Коли відкритість відсутня, суспільний контроль за діями влади є неможливим. Лише в тому випадку, якщо публічна влада “прозора”, тобто відкрита, надає про свої рішення та дії повну і точну інформацію, правдива у своїх намірах, тоді можна визначити, наскільки її дії відповідають закону та є моральними.

У нашому дослідженні пропонуються шляхи удосконалення інформаційної відкритості органів публічної влади шляхом практичної реалізації концепції електронного урядування. Зокрема, обґрунтовано потребу у підвищенні інформаційної відкритості органів публічної влади. Розвинене суспільство не може існувати без відкритого доступу до інформації щодо діяльності органів публічної влади. Повинен існувати двосторонній взаємозв'язок між органами публічної влади, з одного боку, та громадянами і бізнесом, з іншого. Завдяки цьому можна забезпечити ряд позитивних зрушень у системі державного управління певної країни, які у перспективі ведуть до соціальної згоди та підвищення довіри до влади.

Запропоновано удосконалити інформаційну відкритість органів публічної влади шляхом практичного впровадження системи електронного урядування. Такий підхід є новим пріоритетним напрямом у політиці збільшення доступу до інформації щодо діяльності органів влади. Здійснити практичне впровадження системи електронного урядування можна шляхом розвитку процесів

діджиталізації на всіх рівнях державного управління (загальнодержавному, регіональному, місцевому). Конкретні кроки у цьому напрямку уже зроблені на сьогодні, однак все ще наявні виклики, зокрема потрібно стимулювати не тільки пропозицію інформаційних послуг з боку держави, але стимулювати попит на такі послуги з боку громадян та бізнесу.

2. Апробація результатів наукового дослідження (виступи на наукових та науково-практичних конференціях, семінарах)

У 2020 р. зусилля науковців ННІ неперервної освіти і туризму були спрямовані на проведення фундаментальних та прикладних досліджень в сфері управління інноваційною діяльністю, публічного управління та місцевого самоврядування. Робота вчених ННІ спрямована на виконання плану заходів, зазначених у Програмі розвитку університету “Голосіївська ініціатива – 2020”.

Виконавці НДР презентували основні результати своїх досліджень на різноманітних наукових та науково-практичних конференціях, семінарах, форумах та ін.:

– Всеукраїнських громадських слуханнях на тему: “Реалізація концепції розвитку фермерських господарств та сільськогосподарських кооперативів на 2018 – 2020 роки”, ННЦ “Інститут аграрної економіки” НААН України, 30.01.2020 р.;

– Міжнародній науково-практичній конференції “INTEGRACIÓN DE LAS CIENCIAS FUNDAMENTALES Y APLICADAS EN EL PARADIGMA DE LA SOCIEDAD POST-INDUSTRIAL”, яка відбулася 24.04.2020 р. у м.Барселона;

– Міжнародної науково-практичній конференції “Механізми управління розвитком сільських територій”, 20-21 жовтня 2020 р., Поліський національний університет, м. Житомир, та виступив з доповіддю “Публічне управління розвитком кооперації сільських територій: комплексний підхід”;

– у роботі секцій “Інформаційно-аналітичне забезпечення публічного управління для сталого розвитку: наукометричні виміри у системах Scopus та

Web of Science” та “Сталий місцевий та регіональний розвиток” міжнародної науково-практичної конференції “УКРАЇНА 2030: ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ”, яка відбулася у НАДУ при Президентові України 26-30 жовтня, 2020 р.;

– у роботі круглого столу “Обговорення навчального плану підвищення кваліфікації “Розвиток сільської місцевості в Україні”, який відбувся 26 жовтня 2020 р. на базі Державної установи “Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти” Міністерства освіти і науки України за сприяння Німецько-українського агрополітичного діалогу (АПД). Основна мета проведення зустрічі полягала у представленні експертами АПД у сфері розвитку сільської місцевості фінального проекту навчального плану, обговоренні та наданні пропозицій учасниками. У режимі “онлайн” на платформі Zoom до проведення заходу було залучено понад 70 осіб;

– у роботі круглого столу “Обговорення навчального плану підвищення кваліфікації “Розвиток сільської місцевості в Україні”, який відбувся 26 жовтня 2020 р. на базі Державної установи “НМЦ вищої та фахової передвищої освіти” МОН за сприяння Німецько-українського агрополітичного діалогу (АПД);

– Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих учених “Проблеми та шляхи забезпечення ефективного функціонування і стабільного розвитку банківської системи та економіки”, яка відбулася 15 травня 2020 р.;

– у панельній дискусії “Розвиток Української мережі стартап шкіл “Sikorsky Challenge” та створення інноваційних кластерів», яка відбулася 09 листопада з використанням платформи Zoom;

– Всеукраїнській науково-практичній конференції “Розвиток агропродовольчого ринку в умовах глобалізації”, яка відбулася у Полтавській державній аграрній академії 31.03.2020р. з доповіддю “Інноваційний розвиток агропродовольчого комплексу”;

– Всеукраїнському семінарі “Шляхи підвищення молочної продуктивності корів в сучасних умовах”, який проводився у компанії ПРАТ “Ічнянський завод

сухого і знежиреного молока” 12-13 червня 2020 р., з доповіддю “Інноваційне забезпечення підвищення молочної продуктивності корів”;

– Всеукраїнському семінарі “Шляхи підвищення молочної продуктивності корів в сучасних умовах”, який проводився у компанії ПРАТ “Ічнянський завод сухого і знежиреного молока” та ТОВ “АІС” 15-17 серпня 2020 р., з доповіддю “Інноваційний розвиток підвищення молочної продуктивності корів”;

– IV Всеукраїнської науково-практичній Інтернет-конференції “Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин”, яка відбулася у Полтавській державній аграрній академії 15-16 жовтня 2020 року, з доповіддю “Генетика тварин: проблеми і перспективи”;

– конференції “Свинокомплекс-2020”, яка проходила 14.09.2020 р., та виступив з доповіддю “Ефективне тваринництво в сучасних умовах” та ін.

Науковці кафедри публічного управління та інноваційного менеджменту в рамках міжнародного партнерства між ННІ неперервної освіти та туризму НУБіП України та університетами КНР прийняли участь у XIV Міжнародній науковій конференції “Китайська цивілізація: традиції та сучасність” (05.11.2020 р.). Директор ННІ неперервної освіти та туризму НУБіП України доктор економічних наук, професор кафедри публічного управління та інноваційного менеджменту Ковальова О. В. акцентувала увагу на принципах китайської моделі циркулярної економіки та їх імплементації у розбудову вітчизняного аграрного бізнесу. Доктор наук з державного управління, професор Грищенко І. М. презентувала доповідь на тему “Інноваційні безпекові механізми державної підтримки розвитку екологічних проектів Китаю”, де розкрила потенціал співробітництва між країнами в контексті екологічної безпеки та інноваційних інструментів публічного управління. Наукова презентація доктора наук з державного управління, професора Олійника В. В. була зосереджена на механізмах підвищення якості публічного адміністрування на прикладі такого явища, як економіка “нової нормальності”, яка активно підтримується в Китаї на державному рівні.

Аспіранти Національного університету біоресурсів і природокористування України за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування” разом з бакалаврами за цією ж спеціальністю стали учасниками:

- щорічної міжнародної науково-практичної конференції “УКРАЇНА 2030: ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ”, яка відбулася 26-30 жовтня 2020 року у Національній академії державного управління при Президентові України;

- I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції “ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТИ, НАУКИ ТА БІЗНЕСУ В СУЧАСНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ЗИМОВІ ДИСПУТИ”, 6-7 лютого 2020 р. в Дніпрі.
<http://www.wayscience.com/konferentsiya-1-6-7-lyutogo-2020>;

- XIV міжнародної наукової конференції “КИТАЙСЬКА ЦИВІЛІЗАЦІЯ: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ”. Київ, 5 лист. 2020 р.

Аспірантка Л. Горбата, як посадова особа місцевого самоврядування – начальник відділу інформаційного забезпечення виконавчого комітету Ірпінської міської ради пройшла навчання за програмою онлайн-семінарів у Регіональному центрі підвищення кваліфікації Київської області, зокрема: “Кібергігієна та кібербезпека: як бути живучи онлайн?” (7 квітня 2020 року); “Формування особистого іміджу публічного службовця в інтернеті” (8 квітня 2020 року); “Зміни антикорупційного законодавства” (9 квітня 2020 року); “Компетентнісний підхід у розвитку фахівця з публічного управління” (6 травня 2020 року); “Ефективна ділова комунікація у державній службі” (23 вересня 2020 року); “Лідерство у державній службі” (1 жовтня 2020 року); “Управлінські компетентності держслужбовців” (12 жовтня 2020 року).

На громадських засадах Горбата Л. П. брала участь у практичних заходах, а саме: у Main stage open Data Day 2020 (Міжнародний день відкритих даних) 04 березня 2020 року, м.Київ), у вебінарах “Лідерство в епоху змін” (22 квітня 2020 року), “Комунікація «влада – громада»” (22 квітня 2020 року), “Управління освітою на місцевому рівні в нових умовах” (29 квітня 2020 року), “Презентація інструментарію Ради Європи для впровадження шкільного громадського

бюджету” (05 травня 2020 року), “Компетентнісний підхід у розвитку фахівця з публічного управління” (06 травня 2020 року), у школі-тренінгу у рамках Програми з відновлення миру і діалогу для внутрішньо переміщених жінок “Голос жінки має силу 2020” (15-18 червня 2020 року, м.Суми); у тренінгу “Кризовий менеджмент” у рамках проєкту “Сприяння посиленню життєстійкості громад в Україні: психосоціальна перша допомога, підтримка та кризове лідерство” (12-13 листопада 2020 року, м.Ірпінь); у Форумі Персональної Демократії (25-27 листопада 2020 року) та інших заходах, де досліджувала питання розвитку громадянського суспільства та персональної демократії, прогнозування функціональної спроможності кадрового потенціалу органів публічної влади та формування підходів до забезпечення інформаційної відкритості, налагодження транспарентного моніторингу соціально-економічного розвитку територій, впровадження політики відкритих даних та інших інструментів громадянської партисипації у публічному управлінні.

3. Перелік наукових та навчально-методичних праць, виданих виконавцями НДР

Приліпко С. М.

1. **Приліпко С.**, Васильєва Н. Інноваційний механізм взаємодії органів публічної влади України з іншими суб'єктами публічного управління. Механізми нової регіональної політики: досвід ЄС та уроки для України : монографія/ за ред. В.С. Куйбіди, Л.І. Федулової, О.М. Петросє. К.: НАДУ, 2020. 467 с. (п. 7.4.)
2. Vasylieva N.V., Vasylieva O.I., **Prylipko S.M**; Kapitanets S.V., & Fatkhutdinova O.V. (2020). Approaches to the formation of Public Administration in the Context of Decentralization Reform in Ukraine. *Cuestiones Políticas*. Vol. 38, Núm. 66, Especial (1era parte), pp. 301-320. DOI: 10.46398/cuestpol.38e.19 (**WOS**)
3. **Prylipko S.**, Vasylieva O. and Vasylieva N. (2019), Methodology of forming a comprehensive mechanism for public administration of service cooperation development in rural areas of Ukraine. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*. Vol. 8, Issue-4S, pp. 152-156. URL: <https://www.ijrte.org/download/volume-8-issue-4s>.
4. Приліпко С. М. Міжнародний досвід публічного управління інфраструктурними проектами на державному і місцевому рівнях на основі укладення концесійних договорів. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 12. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1534> (дата звернення: 27.12.2019). DOI: 10.32702/2307-2156-2019.12.2
5. Приліпко С. М. Публічне управління розвитком територій на основі реалізації проектів державно-приватного партнерства на засадах сталого розвитку. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1559> (дата звернення: 24.03.2020). DOI: 10.32702/2307-2156-2020.2.2/
6. Приліпко С., Васильєва О., Васильєва Н., Професіоналізація публічних службовців – вимога успішності задекларованих в Україні реформ. *Збірник*

наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. 2020. Вип. 1. С. 18-25. DOI: <https://doi.org/10.36030/2664-3618-2020-1-18-25>.

7. Приліпко С. Багаторівневе публічне управління комплексним розвитком сільських територій України. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. Спецвипуск. 2020. С. 118-121. DOI: <https://doi.org/10.36030/2664-3618-2020-si-118-121>.

8. Приліпко С. М. Нормативно-правові засади інформаційної відкритості та комунікаційної взаємодії органів публічної влади з громадськістю. *Науковий вісник: Державне управління*. № 4(6). 2020. С. 232-251. <https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/about>.

9. Лактіонова О., & Приліпко С. (2020). Особливості комунікації у діяльності органів публічної влади. *Збірник наукових праць ЛОГОΣ*, 48-49. <https://doi.org/10.36074/18.09.2020.v1.20>.

10. Зубрейчук І., & Приліпко С. (2020). Проблеми формування кадрової політики у сфері соціального захисту населення України. *Збірник наукових праць ЛОГОΣ*, 123-124. <https://doi.org/10.36074/09.10.2020.v1.38>.

Грищенко І. М.

1. Dragan Ivan.O., Kovalova Olena, **Gryshchenko Iryna**, Ridei Nataliia, Livinskyi A. I. Assessment Of The Role Of The State As A Leader In The Demographic Development Of Ukraine. *Solid State Technology*. Vol. 63 No. 6 (2020) p.6630-6639
<http://www.solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/4400> (**SCOPUS**).

2. Public and municipal administration: theory, methodology, practice : Collective monograph. Riga : Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2020. 324 p.
Грищенко І. М., Горбата Л. П. Пріоритетні напрями та шляхи забезпечення інформаційної відкритості в органах публічної влади. С. 20–40. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-46-4.02>. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/39/716/1453-1>.

3. Грищенко І. М. Адміністрування: теоретико-методологічні підходи.

Сучасні аспекти науки: II-ий том колективної монографії / за ред. Є. О. Романенка, І. В. Жукової. Розділ 1. Державне управління, самоврядування і державна служба. Київ; Братислава: ФОП КАНДИБА Т. П., 2020. 223 с. Авторські – С. 7-20.

4. **Грищенко І. М.**, Алексеєва К. А. Удосконалення процесу інформаційної відкритості органів публічної влади шляхом практичної реалізації концепції електронного урядування. *Науковий вісник: Державне управління*. № 3(5). 2020. С. 9-22. DOI: [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-3\(5\)](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-3(5)).

5. **Грищенко І.**, Олійник В. Забезпечення рівних можливостей представництва жінок на вищих рівнях прийняття політичних рішень. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. Спецвипуск. 2020. С. 85-90. DOI 10.36.030/2664-3618-2020-si-85-90. URL: <https://zbirnyk-nadu.academy.gov.ua>.

6. Грищенко І. Програма діяльності Кабінету Міністрів України в аспекті консолідації та розвитку української нації. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2020. Вип. 1. С. 33-40. URL: <http://zbirnyk-nadu.academy.gov.ua/article/view/208994/209142> (забрати) DOI 10.36.030/2664-3618-2020-1-33-40.

7. Грищенко І. М. Причини та наслідки пандемії COVID-19: уроки для України та світу. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2020. Вип. 2. С. 40-56. URL: <http://zbirnyk-nadu.academy.gov.ua/article/view/208994/209142>.

8. Грищенко І. М. Протидія корупції для забезпечення сталого розвитку України. *Україна 2030: публічне управління для сталого розвитку : матеріали щоріч. міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 26-30 жовт. 2020 р.) : у 3 т. / за заг. ред. А. П. Савкова, М. М. Білинської, О. М. Петрос.* Київ : НАДУ, 2020. Т. 2. 252 с. С. 21-23. URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/198/files/0f63145a-898a-4a57-98b5-12ce8bb0d852.pdf>.

9. Грищенко І. М. Інноваційні безпекові механізми державної підтримки розвитку екологічних проєктів Китаю. *Китайська цивілізація: традиції та*

сучасність : матеріали XIV міжнародної наукової конференції (Київ, 5 лист. 2020 р.). Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 496 с. С. 340-344.

Олійник В. В.

1. Олійник В. В. Забезпечення інформаційної відкритості та прозорості управління персоналом в органах публічної влади. *Наукові перспективи: журнал*. 2020. №3 (3) 2020. С.25-24. DOI: [https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-3\(3\)](https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-3(3)).

2. Олійник В. В. Форми та методики розробки боротьби з корупцією в Україні. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління* : електронне наукове видання : збірник. 2020. № 6 (12) грудень. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. С. 209-217. DOI: [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-6\(12\)-209-217.ekspert_6_12_2020\(2\).pdf](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-6(12)-209-217.ekspert_6_12_2020(2).pdf).

3. Mykola O. Semenyshyn , Iryna M. Hryshchenko, Kateryna A. Alekseieva, **Volodymyr V. Oliinyk**, Hanna S. Buha. Research of features of professional self-actualization of civil servants through determinants of information security. <http://revista.sangregorio.edu.ec/index.php/REVISTASANGREGORIO> (WoS).

4. Грищенко І., **Олійник В.** Забезпечення рівних можливостей представництва жінок на вищих рівнях прийняття політичних рішень. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. Спецвипуск. 2020. С. 85-90. DOI 10.36.030/2664-3618-2020-si-85-90. URL: <https://zbirnyk-nadu.academy.gov.ua>.

Гришова І. Ю.

1. Balian A. V., **Gryshova I. Yu.**, Shabatura T. (2020). State directions of support and stimulation of organic production . *Scientific Papers of the Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine*, (5), 150-162. <https://doi.org/10.32886/instzak.2020.05.15>.

2. **Gryshova I. Y.**, Shabatura T. S., Nikoliuk O. V. (2020). State regulation of ecotourism in the context of European experience. *Scientific Papers of the Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine*, (1), 126-136. <https://doi.org/10.32886/instzak.2020.01.13>.

3. **Gryshova I.**; Kyzym M.; Khaustova V.; Korneev V.; Kramarev H. Assessment of the Industrial Structure and its Influence on Sustainable Economic Development and Quality of Life of the Population of Different World Countries. *Sustainability* 2020, 12, 2072. (**Scopus / WOS**).

4. **Gryshova I.**; Kyzym M.; Hubarieva I.; Khaustova V.; Livinskyi A.; Koroshenko M. Assessment of the EU and Ukraine Economic Security and Its Influence on Their Sustainable Economic Development. *Sustainability* 2020, 12, 7692 (**Scopus / WOS**).

5. Balian Anush, **Gryshova Inna**, Shabatura Tatyana, Diachenko Aleksey, Batrakova Tetyana Comparative and Informative Characteristic of the Legal Regulation of the Blockchain and Cryptocurrency: State and Prospects. *Test Engineering and Management*. March – April 2020. Page No. 7109 – 7121.

6. M. Kyzym, **I. Gryshova**, E. Lisin Leading Trends in the Development of the Electric Power Industry 6th International Conference on Social, economic, and academic leadership (ICSEAL-6-2019), *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, vol. 217, pp. 280-288. <https://doi.org/10.2991/assehr.k.200526.041>.

7. Gryshova I., Sakun A. (2020). Influence of the Commercialization of Innovations on Leadership Positions of the Agro-Industrial Sector. *Proceedings of the 5th International Conference on Social, Economic, and Academic Leadership (ICSEALV 2019)*, *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, Vol. 386, pp. 39-44, <https://doi.org/10.2991/assehr.k.191221.175> (**WOS**).

8. Shabatura T. S., Nikoliuk O. V., **Gryshova I. Yu.** Benchmarking as an innovative tool for the financial activity of the rural green tourism enterprises. *Економіка АПК*. 2020. No 3. С. 80–88. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202003080>.

9. Концептуальні засади розвитку аграрної сфери та сільських територій України : кол. моногр. / за ред. М. О. Кизима ; авт. кол. : М. О. Кизим, Н. В. Белікова, О. Ю. Полякова, В. Є. Хаустова, **І. Ю. Гришова**, І. В. Ярошенко, О. М. Красносова, Д. Г. Михайленко, І. В. Семигуліна, О. В. Тур, О. М. Леванда, Р.

В. Харченко, П. К. Семигулін. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2020. 280 с.

10. Shabatura T., **Gryshova I.**, Nikoliuk O., Petriv I. RECOMMENDATIONS ON STATE MEASURES FOR RECONSTRUCTION OF THE TOURIST SECTOR OF UKRAINE IN THE CONVENTION OF THE COVID-19 PANDEMIC. Public Administration for Sustainable Development: New Challenges and Perspectives : Collective Monograph / The general ed. Chechel A.O., Khlobystov Ie.V., Śleziak M. Mariupol. Bielsko-Biala (Poland): University of Economics and Humanities, 2020. 354 p..

11. Балян А. В., Гришова І. Ю. Пріоритети екологічної безпеки в аграрній політиці в контексті сівробітництва України та Китаю. *Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii*. Warszawa, 2020. P. 33-37.

12. Ковальова О. В., **Гришова І. Ю.** Державне сприяння розвитку «Екоміст» та «Смарт-сіті» в Україні на основі діджиталізації. *Збалансоване природокористування: традиції, перспективи та інновації*. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 23-24 вересня 2020 р.). К.: ДІА, 2020. С. 52-54.

13. Balian A. V., **Gryshova I. Yu.**, Shabatura T. (2020). State directions of support and stimulation of organic production. *Scientific Papers of the Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine*, (5), 150-162. <https://doi.org/10.32886/instzak.2020.05.15>.

Ковальова О. В.

1. Dragan Ivan.O., **Kovalova Olena**, Gryshchenko Iryna, Ridei Nataliia, Livinskyi A. I. Assessment Of The Role Of The State As A Leader In The Demographic Development Of Ukraine. *Solid State Technology*. Vol. 63 No. 6 (2020) p.6630-6639.

<http://www.solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/4400> (SCOPUS)

2. **Ковальова О. В.**, Гришова І. Ю. Державне сприяння розвитку

«Екоміст» та «Смарт-сіті» в Україні на основі діджиталізації. *Збалансоване природокористування: традиції, перспективи та інновації*. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 23-24 вересня 2020 р.). К.: ДІА, 2020. С.52-54.

3. Ковальова О. В. (2020). Інноваційний інструментарій структурної політики управління розвитком аграрного сектору економіки. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*, (2), 99-108. <https://doi.org/10.32886/instzak.2020.02.11>

4. Ковальова О. В. Державні орієнтири реалізації інноваційних провайдерів структурної політики аграрного сектора економіки України. *Бізнес Інформ*. 2020. №6. С. 159–166. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-6-159-166>

5. **Ковальова О. В.**, Шабатура Т. С. Проблеми інституційного забезпечення розвитку сільського зеленого туризму. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*, 2020 (6), 128-135.

6. **Ковальова О. В.**, Лівінський А. І. Інноваційний провайдинг механізмів державної політики в аграрній сфері України. *Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii* (30.06.2020). Warszawa, 2020. P. 26-30.

7. **Ковальова О. В.**, Стиренко Л. М. Екологічна безпека органічної продукції: міжнародний досвід. *Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii*. Warszawa, 2020. P. 30-33.

Витвицька О.Д.

1. **Vytvytska O.**, Martynyuk O., Shpak N., Karcheva G., Medynsky I., Nodzhak L. (2020) Structural-functional modeling for the determination of the company's equilibrium conditions in the dynamic business environment. *Mathematical*

Modeling and Computing. 7, № 1, 104–111.
<https://doi.org/10.23939/mmc2020.01.104> (SCOPUS).

2. **Vitvitskaya O.**, Martynyuk O., Kulayets M. Kuznetsova A. (2020). Formation of levels of management and technological maturity of enterprises for their dynamic development. *Problems and Perspectives in Management.* Vol 18, No 4 (SCOPUS).

3. Витвицька О. Д. Механізми соціально-економічних мотивацій утворення і функціонування інноваційних підприємницьких структур. *Актуальні проблеми інноваційної економіки.* 2020. №3. С54-61.

4. Витвицька О. Д. Інноваційні процеси в стимулюванні розвитку аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки,* Тернопільський національний економічний університет. 2020. Volume 3.

5. Витвицька О. Д. Траєкторії формування національної інноваційної стратегії забезпечення економічної безпеки України: монографія / ; за заг. ред. Л. С. Захаркіної. Електронне видання Суми : СумДУ, 2020. 194 с. Авторські – С. 112-123.

Кулаєць М. М.

1. Vitvitskaya O., Martynyuk O., **Kulayets M.**, Kuznetsova A. (2020). Formation of levels of management and technological maturity of enterprises for their dynamic development. *Problems and Perspectives in Management.* Vol 18, No 4 (SCOPUS).

Стецюк Н. М.

1. Стецюк Н. М. Розвиток публічного управління власністю територіальних громад в умовах суспільної нестабільності. Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика: збір. тез VIII Міжнар. заочн. наук.-практ. конф., Запоріжжя, 27.11.2020. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2020. URL: http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/5539.

Старинець О. Г.

1. Старинець О. Г. Інвестиційне забезпечення інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 57. 2020. С. 87-90.

Монографії:

1. Public and municipal administration: theory, methodology, practice : Collective monograph. Riga : Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2020. 324 p. Грищенко І. М., Горбата Л. П. Пріоритетні напрями та шляхи забезпечення інформаційної відкритості в органах публічної влади. С. 20–40. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-46-4.02>.

Публікації у міжнародних виданнях:

1. Kovalova Olena. Agreement Of Interests Of Green Tourist Business Participants In Sustainable Development. *Solid State Technology*. Vol. 70 No. 12 (2020) (SCOPUS).

2. Vasylieva N.V., Vasylieva O.I., **Prylipko S.M**; Kapitanets S.V., & Fatkhutdinova O.V. (2020). Approaches to the formation of Public Administration in the Context of Decentralization Reform in Ukraine. *Cuestiones Políticas*. Vol. 38, Núm. 66, Especial (1era parte), pp. 301-320. DOI: 10.46398/cuestpol.38e.19 URL: https://apps.webofknowledge.com/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=4&SID=E1JdO33eaQDqzDfzcUj&page=1&doc=1 (WOS).

3. **Prylipko S.**, Vasylieva N., Shatirishvili D., & Vasylieva O. (2020). Public administration of municipal transport in the capital of Ukraine based on client-oriented paradigm. *Public Policy and Administration*. Vol. 19, Nr. 4. p. URL: <https://www3.mruni.eu/ojs/public-policy-and-administration/issue/archive> (WOS).

4. **Prylipko S.**, Vasylieva N., Kryzyna N., Popova T., Petrunenko I. (2020). Features of public-private partnerships as an economic and legal instrument for sustainable development. (WOS).

5. Kiforenko O., Vasylieva N., **Prylipko S.**, Vasylieva O. (2020) The Analysis of the Intra EU-28 Agri – Food Trade in the Context of the EU Internal Policies.

Proceedings of the 36th International Business Information Management Association Conference, IBIMA. (Granada, Spain, 4-5.11.2020).Granada. (грудень 2020 р.). URL: <https://ibima.org/conference/36th-ibima-conference/#ffs-tabbed-15> (WOS).

6. **Vyvytska O.**, Martynyuk O., Shpak N., Karcheva G., Medynsky I., Nodzhak L. (2020) Structural-functional modeling for the determination of the company's equilibrium conditions in the dynamic business environment. *Mathematical Modeling and Computing.* 7, № 1, 104–111. <https://doi.org/10.23939/mmc2020.01.104> (Skopus).

7. **Vitvitskaya O.**, Martynyuk O., **Kulayets M.** Kuznetsova A. (2020). Formation of levels of management and technological maturity of enterprises for their dynamic development. *Problems and Perspectives in Management.* Vol 18, No 4 (SCOPUS).

8. **Gryshchenko, I., Oliynuk, V.** Research of features of professional self-actualization of civil servants through determinants of information security. URL: <http://revista.sangregorio.edu.ec/index.php/REVISTASANGREGORIO> (WoS).

9. **Inna Gryshova,** Mykola Kyzym, Irina Hubarieva, Viktoriia Khaustova, Anatoly Livinskyi, Mykola Koroshenko (2020) Assessment of the EU and Ukraine Economic Security and Its Influence on Their Sustainable Economic Development. *Sustainability,* 2020, 12(18), 7692; <https://doi.org/10.3390/su12187692> - 17 Sep 2020 Cited by 1. Viewed by 337 (Skopus).

10. Dragan Ivan.O., **Kovalova Olena, Gryshchenko Iryna,** Ridei Nataliia, Livinskyi A. I. Assessment Of The Role Of The State As A Leader In The Demographic Development Of Ukraine. *Solid State Technology* Vol. 63 No. 6 (2020) p. 6630-6639 URL: <http://www.solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/4400> (SCOPUS).

11. **Gryshchenko I., Oliynuk V.** Research of features of professional self-actualization of civil servants through determinants of information security. URL: <http://revista.sangregorio.edu.ec/index.php/REVISTASANGREGORIO> (WoS).

12. **Gryshchenko I.,** Ridei Nataliia, (2020). Social dimensions of municipal sustainability: guidance for strategic planning. *Solid State Technology.* Vol. 63 No. 6

(2020) p. 6630-6639. URL:
<http://www.solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/4400> (SCOPUS).

13. **Ковальова О. В.** Лівінський А. І. Інноваційний провайдинг механізмів державної політики в аграрній сфері України. Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii (30.06.2020). Warszawa, 2020. P. 26-30.

14. **Ковальова О. В.** Стиренко Л. М. Екологічна безпека органічної продукції: міжнародний досвід. Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii. Warszawa, 2020. P. 30-33.

15. **Prylipko S.,** Vasylieva O. and Vasylieva N. (2019), Methodolog of forming a comprehensive mechanism for public administration of service cooperation development in rural areas of Ukraine. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*. Vol. 8, Issue-4S, pp. 152-156. URL: <https://www.ijrte.org/download/volume-8-issue-4s>.

16. **Prylipko S.M.** and Vasylieva N.V. Băncile cooperatiste în sistemul relațiilor de cooperare: abordarea managementului public. *Economica : Revistă științifico-didactică / Academia de Studii Economice a Moldovei* ; redactor șef: Grigore Belostecinic. Chișinău : ASEM, nr. 3 (109), 2019. P. 45-59. URL: <http://www.dspace.ase.md/xmlui/handle/123456789/561>.

17. Anna Fedorova. World practice and experience of Ukraine in protecting human rights to a safe life. *VISEGRAD JOURNAL ON HUMAN RIGHTS*. june, 2020. № 3 (volume 2). p.272.

18. Gorbata L. P. Foreign experience of information openness in the activities of public authorities. *Austrian Journal of Humanities and Social Sciences. Ekonomika and management*. 2020.

19. Gorbata L. Practical aspects of the formation and development of open data in the activities of public authorities. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky. Košice, Slovakia: Academic Society of Michal Baludansky. 2020.*

20. Павловська А. О. Теоретико-правові засади розподілу повноважень між районними державними адміністраціями, районними радами та об'єднаними територіальними громадами в Україні *Журнал «Закон и Жизнь» («Legea si Viata»)* Міністерство юстиції Республіки Молдова. 10/2020. 158 с. С.105-108.

21. Павловська А. О. Повноваження районних державних адміністрацій в умовах децентралізації влади в Україні *Журнал «Вишеградський журнал з прав людини» («Visegrad Journal on Human Rights»)* Міністерства культури Словацької Республіки. 1/2020. 211с. С.119-124.

22. Bohdan Hrebeniuk. Corruption as a violation of human rights in international law and in Ukraine. *VISEGRAD JOURNAL ON HUMAN RIGHTS*. june, 2020. № 3 (volume 1). p. 250.

Публікації у фахових виданнях України з державного управління:

1. Гребенюк Б. О. Методи запобігання та протидії корупції в державних органах України. *Держава та регіони*. Серія: Державне управління. 2020. №1 (69). С.48.

2. Гребенюк Б. О. Індекс сприйняття корупції в Україні: роль громадськості. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2020. Вип. 1. С. 119-126. URL: <http://zbirnyk-nadu.academy.gov.ua/article/view/208994/209142>.

3. Федорова А. М. Основи взаємодії поліції та громадянського суспільства в Україні. *Держава та регіони*. Серія: Державне управління. 2020. №1 (69). С.111.

Тези доповідей на науково-практичних конференціях:

1. Гребенюк Б. О. Види суб'єктів попередження та припинення корупції в Україні. *Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: зимові диспути: тези доп. I Міжнародної науково-практичної інтернетконференції, 6-7*

лютого 2020 р. Дніпро, 2020. Т.1. 561 с. С.325-328. URL: <http://www.wayscience.com/konferentsiya-1-6-7-lyutogo-2020>.

2. Лактіонова О., & Приліпко С. (2020). Особливості комунікації у діяльності органів публічної влади. *Збірник наукових праць ЛОГОΣ*. 48-49. URL: <https://doi.org/10.36074/18.09.2020.v1.20>.

3. Федорова А. М. Зарубіжний досвід взаємовідносин суспільства і поліції. *Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: зимові диспути: тези доп. І Міжнародної науково-практичної інтернетконференції, 6-7 лютого 2020 р. Дніпро, 2020. Т.3. 530 с. С.364-368. URL: <http://www.wayscience.com/konferentsiya-1-6-7-lyutogo-2020>.*

Висновки

Основними результатами дослідження за звітний період з 24.11.2019 р. по 22.12.2020 р., що викладені у звіті та в наукових публікаціях виконавців НДР є наступні:

- визначено та обґрунтовано актуальність розробки теоретичних засад і механізмів реалізації інноваційних процесів у різних сферах публічного управління з урахуванням сучасних викликів та процесів суспільного розвитку в Україні;

- проаналізовано стан розробленості проблеми вироблення механізмів реалізації інноваційних процесів у різних сферах публічного управління;

- узагальнено зарубіжний досвід щодо механізмів реалізації різноманітних інновацій у сфері публічного управління;

- обґрунтовано необхідність запровадження технологій управління якістю професійної підготовки публічних службовців в системі неперервної освіти як інноваційний механізм підвищення конкурентоспроможності освіти;

- здійснено порівняльний аналіз моделей участі громадськості в сфері протидії корупції в органах державної влади та визначено перелік перспективних напрямів впровадження моделі співробітництва громадськості з органами публічної влади України в сфері протидії корупції;

- узагальнено теоретико-методологічні засади формування та реалізації інформаційної відкритості як основи підвищення управлінської ефективності елементів системи публічного управління шляхом впровадження технологій відкритого моніторингу соціально-економічного розвитку територій;

- визначено, що для вдосконалення діяльності районних, обласних рад та інших органів місцевого самоврядування необхідно прийняття Закону України “Про адміністративно-територіальний устрій”;

- обґрунтовано створення відповідних правових, організаційних та фінансових умови, достатньої кількості підготовленого персоналу, здатного

приймати обґрунтовані, продумані, ефективні рішення, які забезпечать розвиток територіальних громад та держави як ціле;

До механізмів та інструментів протидії та боротьби з корупцією віднесено: залучення громадян до управління; запровадження стандартів надання послуг; забезпечення точної та повної інформації про діяльність органів публічної влади; лібералізація торгівлі і фінансів; залучення до заходів з протидії корупції всіх зацікавлених сторін.

– визначено основні механізми інформування громадськості, до яких належать:

– широке інформування громади про мету, концепції та плани реалізації проєктів публічної влади; про залучення комунікативних ресурсів, необхідних для реалізації відповідного проєкту;

– підбір і навчання виконавців того чи іншого проєкту;

– контроль за реалізацією певного проєкту й інформування суспільства про успіхи і труднощі, з якими можна стикнутися в процесі його реалізації;

– аналіз результатів і подальше планування роботи з громадськістю.

Для покращення ситуації щодо прозорості і відкритості органів публічної влади доцільно розробити комплексну програму діяльності, передбачивши в ній реалізацію конкретних і дієвих заходів за такими напрямками:

1. Удосконалення нормативно-правового забезпечення. Передбачити реалізацію таких дій: уточнення положень законодавства про діяльність органів влади в реалізації публічної політики в частині визначення інформування громадян про поточну діяльність органу влади; створити централізовані реєстри чинних законів та інших нормативно-правових актів; переглянути механізм залучення громадян до процесів прийняття управлінських рішень.

2. Формування суспільного попиту на інформацію про діяльність органів публічної влади, інтересу громадян щодо її отримання шляхом створення інформаційних сервісів з поширення електронної оперативної інформації про послуги органів публічної влади та вакантні місця в них, про роботу органів публічної влади та алгоритми участі у суспільно важливих процесах; створення

інформаційного центру органів публічної влади або розширення повноважень “прозорих офісів”, наявність яких зробила б доступнішою інформацію про діяльність влади, послуги й компетенцію органів публічної влади та їх працівників.

3. Надання онлайн послуг органами публічної влади, щоб громадяни могли отримувати інформацію, надсилати запити, брати участь у голосуванні, подавати заяви та взаємодіяти з посадовими особами з використанням цифрових технологій.

4. Створення ефективних механізмів контролю для забезпечення прозорості та відкритості органів публічної влади в реалізації публічної політики через систему засобів масової інформації.

5. Удосконалення інструментів, основних процедур та врахування результатів онлайн консультацій у процесі прийняття управлінських рішень.

Перелік джерел

1. Бобровська О. Інноваційне управління як важель і джерело інноваційного розвитку регіонів. *Публічне управління: теорія та практика* : Збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління. 4 (8), 2011. С. 20-27.
2. Бурик З. М. Програмно-цільовий метод державного управління регіональним розвитком: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Л., 2011. 20 с.
3. Вакулєнко В. М. Види інновацій в освіті та їх класифікація. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. № 4.2010.
4. Вермінська О. М. Управління інноваційними процесами на державному та регіональному рівнях. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. № 704. 2011. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/12409/1/014_Upravlinnja%20innova_83_88_704.pdf (дата звернення: 29.12.2020).
5. Гев'юк А. Роль інновацій в системі державного управління. *Буковинський вісник державної служби і місцевого самоврядування*. URL : <http://bukvisnyk.cv.ua/naukova-dumka/116> (дата звернення: 29.12.2020).
6. Грищенко І. М. Програма діяльності Кабінету Міністрів України в аспекті консолідації та розвитку української нації. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2020. Вип. 1. С. 33-40. URL: <http://zbirnyk-nadu.academy.gov.ua/article/view/208994/209142> (дата звернення: 29.12.2020)/ DOI 10.36.030/2664-3618-2020-1-33-40.
7. Грищенко І. М. Протидія корупції для забезпечення сталого розвитку України. *Україна 2030: публічне управління для сталого розвитку* : матеріали щоріч. міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 26-30 жовт. 2020 р.) : у 3 т. / за заг. ред. А. П. Савкова, М. М. Білинської, О. М. Петрос. Київ : НАДУ, 2020. Т. 2. 252 с. С. 21-23. URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/198/files/0f63145a-898a-4a57-98b5-12ce8bb0d852.pdf> (дата звернення: 29.12.2020).

8. Дегтярєва І. О. Інновації в державному і муніципальному управлінні як необхідна умова соціально-економічних досягнень в сучасній Україні. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. Серія: Державне управління. 2014. Вип. 1. С. 5–11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNUCZUDU_2014_1_3 (дата звернення: 29.12.2020).

9. Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2017-2021 роки: постанова КМУ від 28 грудня 2016 р. № 1056. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1056-2016-п>.

10. Жаровська Г. П. Міжнародно-правові засади боротьби з транснаціональною злочинністю: проблеми й перспективи. *Альманах міжнародного права*. 2018. № 6. С. 90-100.

11. Закон України “Про інноваційну діяльність” від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 29.12.2020).

12. Закон України “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні”. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 19-20, ст.166. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17> (дата звернення: 29.12.2020).

13. Кайда О. П. Інноваційні засади формування та реалізації соціальної політики в Україні: дис. ... канд. держ. упр. (спеціальність 25.00.01 – теорія та історія державного управління, МАУП). К. 2018. 197 с.

14. Комарницька Н. М. Формування і оцінювання системи управління інноваційною діяльністю підприємства: дис.... канд. екон. н. (спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), Нац-й ун.-т “Львівська політехніка”). Львів. 2016. 230 с.

15. Луциків І. В. Дослідження особливостей інноваційного розвитку системи публічного управління в Україні. *Економіка та суспільство*. 2017. Вип. 12. С. 124-128. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/12_ukr/19.pdf.

16. Менеджмент та маркетинг інновацій: монографія за заг. ред. проф. С. М. Ілляшенка. Суми: Університ. кн. , 2004. 616 с.

17. Міжнародний досвід боротьби з корупцією в секторі безпеки: висновки для України. Аналітична записка. URL: <https://niss.gov.ua/en/node/1702> (дата звернення: 29.12.2020).

18. Петринка В. Ю. Формування стратегії інноваційного розвитку промислових підприємств України на основі енергозбереження: дис.. канд. екон. н. (спеціальність 08.00.03 – економіка та управління національним господарством, Східноєвропейський нац. ун.-т імені Лесі Українки). Львів. 2016. 238 с.

19. Прозорість та відкритий уряд: Матеріали Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи. URL: <https://rm.coe.int/booklet-a6-transparency-coll-public-ethic-ukr/168094eb8b> (дата звернення: 09.03.2020).

20. Про прийняття за основу Закону України про інформаційну відкритість органів державної влади та вищих посадових осіб України: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2004 року № 2265-IV. Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> (дата звернення: 09.03.2020).

21. Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року. Висновок до проекту Закону України від 28.02.2019 № 9015. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/ХН6УF00А?an=3> (дата звернення: 29.12.2020).

22. Про схвалення Концепції реформування державної політики в інноваційній сфері: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2012 р. № 691-р. <https://www.kmu.gov.ua/npras/245605084> (дата звернення: 29.12.2020).

23. Рада Європи (2009 рік). Конвенція Ради Європи про доступ до офіційних документів; Серія договорів Ради Європи № 205. URL: <https://rm.coe.int/1680084826> (дата звернення: 09.03.2020 р.).

24. Семенець-Орлова І. А. Теоретичні засади державного управління освітніми змінами. Дис. ... д-ра держ. упр. (спеціальність 25.00.01 – теорія та історія державного управління, МАУП). К. 2018. 523 с.

25. Шевчук В. В. Удосконалення державного регулювання інноваційного розвитку системи охорони здоров'я України: дис.... канд. держ. упр. (спеціальність 25.00.02 – механізми державного управління, Чорноморський нац. ун.-т імені Петра Могили). Миколаїв, 2017. 219 с.

26. Шепеленко О. Г. Механізми реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні: дис. ... канд. держ. упр. (спеціальність 25.00.02 – механізми державного управління, ХРІДУ). Одеса. 2016. 255с.

27. Gurgur Tugrul, and Anwar Shah, 2002, “Localization and Corruption: Panacea or Pandora’s Box?” in *Managing Fiscal Decentralization*, ed. by Ehtisham Ahmad and Vito Tanzi, (London and New York: Routledge Press), pp. 46–67.

28. Huther Jeff, and Anwar Shah, 1998. *Applying a Simple Measure of Good Governance to the Debate on Fiscal Decentralization*. Policy Research Working Paper 1894 (Washington: World Bank). 2000, “Anti-Corruption Policies and Programs: A Framework for Evaluation”. Policy Research Working Paper 2501 (Washington: World Bank).

29. Gryshchenko I. M. The impact of personal needs on the formation of leadership. *Scientific Bulletin of National Mining University* (SciVerse Scopus), 2016, vol. 4, pp. 154–160. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvngu_2016_4_22 (дата звернення: 29.12.2020).

30. National Anti-Corruption Strategies. A Practical Guide for Development and Implementation. URL: https://www.unodc.org/documents/corruption/Publications/2015/National_Anti-Corruption_Strategies_-_A_Practical_Guide_for_Development_and_Implementation_E.pdf (дата звернення: 29.12.2020).

31. CM Documents: official website of Council of Europe. URL: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805d47c5 (дата звернення: 29.12.2020).